

Aan de leden van de
Gemeenteraad Oss

Datum

23 juni 2022

Onderwerp

Wensen en bedenkingen opvang vluchtelingen
voormalig belastingkantoor

Wat adviseert het college te besluiten?

Het college van burgemeester en wethouders verzoekt de gemeenteraad om wensen en bedenkingen te geven bij het volgende besluit:

- 1. Het voormalige belastingkantoor beschikbaar te blijven stellen voor de opvang van vluchtelingen uit verschillende landen in principe als gezinslocatie.*
- 2. Op het terrein achter het voormalige belastingkantoor extra opvang te realiseren in flexibele woonunits.*
- 3. Het voormalige belastingkantoor en de woonunits beschikbaar te houden totdat de projectontwikkelaar het nodig heeft voor de nieuwbouw. Als richtdatum hanteren we 1 oktober 2023.*
- 4. De samenwerking met de Stichting Thuis in Oss en het COA te continueren tot in ieder geval 1 oktober 2023.*
- 5. In het najaar van 2022 de gemeenteraad een voorstel voor te leggen hoe om te gaan met opvang van vluchtelingen na 1 oktober 2023.*

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Er zijn momenteel verschillende vluchtelingen in Nederland:

1. De vluchtelingen uit Oekraïne. Zij zijn gevlucht voor de oorlog in Oekraïne en door verschillende landen in Europa opgevangen. Deze vluchtelingen zijn opgevangen door particulieren (particuliere opvang) en door gemeenten (gemeentelijke opvang). De gemeente is verantwoordelijk voor de vluchtelingen in gemeentelijke opvang. In eerste instantie betrof de vluchtelingenstroom uit Oekraïne vooral vrouwen met kinderen. Inmiddels is de vluchtelingenstroom meer divers.

2. Vluchtelingen uit landen buiten Europa: asielzoekers. De meeste asielzoekers melden zich in Nederland eerst in Ter Apel. Na hun aanmelding krijgen zij onderdak in een van de opvanglocaties van het COA (AZC's). Het COA is verantwoordelijk voor de asielzoekers. Onder deze asielzoekers zitten ook veel nareizigers (bijvoorbeeld op basis van gezinshereniging). Wanneer asielzoekers een verblijfsvergunning krijgen, worden ze toegewezen aan een gemeente. De gemeente zorgt vervolgens voor huisvesting van deze statushouders.

Gemeentelijke opvang vluchtelingen Oekraïne

Op 29 april 2022 hebben alle 25 Veiligheidsregio's een extra opgave gekregen ten aanzien van de noodopvang voor vluchtelingen uit Oekraïne. Bovenop de eerdere opgave om 2.000 opvangplekken te realiseren, is de aanvullende opgave om nogmaals 1.000 additionele (crisis)noodopvangplekken te creëren voor 23 juni 2022. Als we de huidige lijn (2 x 140 opvangplekken voor de gemeente Oss) doortrekken betekent dit voor de gemeente Oss 140 opvangplekken extra.

COA opvang asielzoekers

Oekraïners zijn niet de enige vluchtelingen die Nederland opvangt. Ook asielzoekers van buiten Europa komen naar ons land. Er is voor deze asielzoekers op dit moment een groot tekort aan opvangplekken. Op basis van de verwachte instroom en uitstroom is de verwachting dat er richting juli van dit jaar een tekort van in totaal 3.500 opvangplekken in Nederland is ontstaan. Per 1 januari 2023 kan dit tekort volgens het COA oplopen naar 10.000 plekken.

Voor de gemeenten in onze Veiligheidsregio betekent dit:

- Voor 1 april 2022: 100 noodopvangplaatsen (in verband met ontlasting Ter Apel)
- Voor 1 juli 2022: 500 noodopvangplaatsen op max. 2 locaties (incl. 100 eerder gevraagde plaatsen).
- Voor 1 juli 2023: 2x 500 (azc)plaatsen ten behoeve van flexibilisering asielketen. Dit loopt via de provinciale regietafel.

Voor deze opvang geldt nog geen verplichting, maar wordt er indringend een beroep op gemeenten gedaan vanuit het COA.

Welk resultaat willen we bereiken?

We willen opvang blijven bieden aan vluchtelingen in Nederland. Zowel voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne als uit andere landen.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 We zijn als regio samen verantwoordelijk voor het realiseren van noodopvanglocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne en andere landen.

We nemen als Oss hier onze verantwoordelijkheid in. Samen met de andere gemeenten uit de regio. Het voormalige belastingkantoor is in eerste instantie gereed gemaakt om het Osse aandeel (280 met later het extra verzoek van 140 erbij) van Oekraïense vluchtelingen op te vangen. In april zijn hier asielzoekers uit andere landen bij gekomen om Ter Apel te ontlasten.

1.2 Het samenleven met de verschillende groepen gaat goed.

Na aanvankelijke aarzelingen verloopt de communicatie tussen en het samenleven met de verschillende groepen goed.

1.3 Er is draagvlak bij de omwonenden, de inwoners en bij stichting Thuis in Oss.

Het draagvlak bij de omwonenden, de inwoners en de vele vrijwilligers van stichting Thuis in Oss is momenteel goed. We vinden het belangrijk om goed te communiceren met de omwonenden van het voormalige belastingkantoor. Daarom worden zij regelmatig op de hoogte gehouden door een nieuwsbrief en blijven we het gesprek aangaan. Daarmee investeren we in de relatie met de buurt.

1.4 De gemeenteraad heeft zich op 19 mei 2022 positief uitgesproken over een gemengde opvanglocatie.

Op 19 mei 2022 heeft een opiniërend debat plaatsgevonden over de opvang van vluchtelingen in het voormalige belastingkantoor. Een meerderheid van de raad heeft zich positief uitgesproken voor het doorgaan met een gemengde opvanglocatie. Hierbij is het wel belangrijk dat de gemeente Oss en stichting Thuis in Oss betrokken blijven, ook als het COA een zwaardere rol op zicht neemt.

2.1 Concentratie op een locatie is prettig.

Het voordeel van deze locatie is dat de opvang temidden van allerlei voorzieningen ligt en dat de opvang geconcentreerd plaatsvindt. Dit is prettig voor de bewoners, de medewerkers en de vrijwilligers.

2.2. Door de woonunits kunnen we voldoen aan onze opgave.

Op de parkeerplaats en in de groene ruimte achter het voormalige belastingkantoor is ruimte voor flexibele woonunits. Deze worden geplaatst om extra opvangcapaciteit te realiseren, zodat Oss aan de opgave voldoet.

3.1 Er worden geen concessies gedaan aan de start van de bouw.

Er worden geen concessies gedaan aan de start van de bouw op het terrein van het voormalige belastingkantoor.

4.1 De samenwerking tussen de gemeente, stichting Thuis in Oss en het COA verloopt goed.

De samenwerking verloopt prettig en we doen het dus samen met elkaar. Daarom stellen we voor de samenwerking te continueren tot in ieder geval 1 oktober 2023.

5.1 Het voormalige belastingkantoor is beschikbaar tot 1 oktober 2023.

We moeten dus tijdig op zoek naar een alternatieve opvanglocatie. In het najaar leggen wij de gemeenteraad voorstel voor.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1.1 Er kunnen spanningen en incidenten ontstaan.

Er is sprake van een concentratie van veel mensen in kleine ruimten en met verschillende achtergronden en culturen. Dit kan zorgen voor spanningen en incidenten waarbij bijvoorbeeld extra (politie) inzet nodig is. Maar er wordt geïnvesteerd in de-escalatie door training van ondersteuners en vrijwilligers en het ter plekke aanwezig hebben van beveiliging. Daarbij maken wij gebruik van de kennis en ervaring van het COA.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Voor het opvangen van vluchtelingen maken we kosten: het gereed maken van het voormalige belastingkantoor, de inrichting, bewaking, verstrekken van leefgeld, het inhuren van medewerkers van Thuis in Oss, ambtelijke uren etc.

Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne krijgen we € 100,- per dag per opvangplek van het rijk. Voor de asielzoekers van het COA betaalt het COA het leefgeld.

b. Communicatie

We vinden het heel belangrijk om u als raad, de inwoners en de omwonenden zorgvuldig en tijdig te betrekken. De omwonenden van het voormalige belastingkantoor worden momenteel op de hoogte gehouden door een nieuwsbrief.

c. Overlegd met

In aanloop naar het besluit is meerdere malen overleg geweest met stichting Thuis in Oss en het COA.

Samenvatting

Gemeente Oss vindt het belangrijk om opvang te bieden voor vluchtelingen. Hierdoor nemen we onze verantwoordelijkheid. Daarom willen we vluchtelingen gecentreerd opvangen in het voormalig belastingkantoor. Dit doen we samen met stichting Thuis in Oss en het COA.